

steeds onder...
lter in zijn oog...
e lieve vriende...
n Freunde de...
gen, p. 30), of...
len Interessec...
eft in plaats v...
de vraag, of...
s in Barth, en...
t, wil een he...
een heidensc...
h verbinden m...
le daarmee ve...
rft. Men wil b...
ar men wil o...
rne wijsbegeer...
rheid wordt da...

te lande Bar...
1) gebruikt? E...
ten slotte sam...
n laagst algeme...
r J. Ross Stev...
armen te Pri...
later meer.
C. VAN TIL...
er kerken.

lus, den niet-dog...
van „Paedagogia...
tsing. Het beva...
n publiceerde, e...
naar vaststond, d...
t, Prof. Waterink...
per keurende po...
ader in te lieht...
tsing toegezonden...
eerst aangeboden...
tuk kwam te las...
k. Thans neem i...
chrift" zelf, wa...
s der redactie, e...
actie aanbiedt, de...
feit en de ander...
rof. Waterink, de...
idus:

redactie van h...
Christelijk onder...
plaats in uw blad...
nber J. I. doet Prof...
val op het „Paed...
neerkomt op een...
an den hoofdred...
J. Waterink.

een aanval op...
elijk werk. E...
Waterink. Het wa...
en dweilen, en d...
loen, alsof de wil...
). Die is uitdruk...

Wouters aan z...
zou ik gaarne wi...

g gevende artik...
Aug. Sept-numme...
Paedagogisch tij...

de hoofdredact...
overlaat aan de...
dit nummer de...
oid draagt; maar...
rft voor het Ch...
at niet pretes...
en dat krachten...
in uit de kriften...
in het woord la...
in de Ned. Chr...
n Prof. Schilder...
door de radio z...
der persoonlijk d...
ig zou willen

paedagogiek...
t orgaan is, zitt...
onderwijs van ver...
of door dozen...
in dat geval d...
n hoofdredact...
uatsing toch al...
eerste geval b...
i verregaande...
tikel, dat h.v. d...
de A.V.R.O. ook...
een redactione...
teer zou de hoofd...

redactie niet verantwoordelijk zijn? In het tweede geval is de hoofdredactie zelf toch actief geweest; is de synthese der auteurs toch ook haar werk, en is gebleken, wat ik zei: dat de vruchten funest zijn; h. ook voor die vacante heeft copie van Dr Schuyten de redactieleden gepasseerd, welke werd afgekeurd. De redactie kende den auteur dus; en die was bij haar gequalificeerd;

e. de redactie — o neen, een inzender, maar dan toch schrijvend onder goedkeuring van secretaris en hoofdredacteur — neemt nu het standpunt in, dat haar orgaan zoo algemeen is: — let maar eens op de N.R.C.V. Maar waarom is dan eens onder een artikel van den heer A. Jansse, over Barthiaansche paedagogiek, een redactionele noot geplaatst, waarin met nadruk vastgesteld werd, dat plaatsing van een artikel nog niet betekende een betuiging van redactionele instemming? Zijn dat soms N.C.R.V.-methoden?

d. de N.C.R.V. hangt van regeringsmaatregelen af. Breekt men dáár de samenwerking, dan houdt de weglappende groep geen tiende part meer over van de zendingen, waarover ze thans of alleen of met anderen kan beschikken. In de wetenschappelijke voorlichting door een tijdschrift echter is men vrij; de verwijzing naar de N.C.R.V. is dus onzakelijk. Het is juist mijn vraag geweest, of men die synthese niet los laten moest;

e. bovendien zou in de N.C.R.V. zulk een artikel — dat mij als symptoom toesprak — onmogelijk zijn. Kan iemand daar een voordracht signaleren, die met den grondslag der N.C.R.V. strijdt, dan zal de verantwoordelijkheid daar ook gedragen worden, en de fout als fout erkend;

f. de verwijzing naar de N.C.R.V. bewijst evenwel, dat de redactie van het „Paed. Tijdschrift" geen fout erkent, doch het gebeurde een gevolg acht van een systeem, dat men niet verwerpelijk acht. Anders zou (1) de verwijzing naar de N.C.R.V. kinderachtig zijn, wat ze natuurlijk niet is. Men geeft mij dus gelijk, als ik het artikel geen incidentele fout, doch een symptoom acht („Soester Kh.");

g. het „Paed. Tijdschrift" is niet „gereformeerd", zegt men. O neen. Maar het artikel was door en door onchristelijk;

h. juist verleden week zond Prof. Waterink een ingezonden stuk aan het „Kerkblad van Hoek van Holland, Vlaardingen, etc." over zijn Leeuwarder rede. In datzelfde blad is nog pas op „De Reformatie" vrij afkeurde critiek geoefend over de plaatsing van artikelen over „Geestelijke Verlaten" in ons blad. Die critiek sprak mij persoonlijk aan (ons blad streed tegen Barth, zei de criticus). Prof. Waterink weet, dat ik die copie indertijd van te voren niet inzag. Toch heb ik geen oogenblik er aan gedacht Prof. Waterink en Dr Tazelaar uit te noodigen per ingezonden stuk aan dat blad te melden, dat ondergeteekende die copie niet had gezien. Het zou anders gekund hebben, nu Prof. W. toch aan dit blad schreef, verleden week;

i. ik vraag zulk een ingezonden stuk van hem niet. Want ik was wel degelijk verantwoordelijk voor de sfeer, die in dien tijd in de redactie van „De Reformatie" mogelijk maakte, dat een artikel, dat ik niet gezien had, in het blad kwam (ik heb mij bepaald tot het later zonder critiek publiceren van eigen meening inzake „geestelijke verlaten"). Zoo is Prof. W. verantwoordelijk voor de „sfeer" van zijn redactie. Ook inzake een stuk, dat hij niet zelf gepost heeft. En, vergeet niet: na Augustus-September heeft nog niemand in „Paed. Tijdschrift" Dr Schuyten weersproken.

Eindelijk schrijft de heer D. Wouters: Persoonlijk wil ik er aan toevoegen de herinnering aan een 3-tal Friese brochures: Harkris, Pieter, toen: Fij, Lútsen, en tot slot: Hódop, jongens.

Dit schrijft de heer Wouters, o zeker. Maar met medeweten en goedvinden van Prof. W. Ik antwoord daarom dezen:

a. mijn critiek is geschreven op dringend verzoek van anderen;

b. ik wist, dat dat zou uitgelegd worden als het welvullig uithuilen van een geschil;

c. toch heb ik het artikel met alle rust geschreven;

d. dat u een ander toestaat ons hielden te verzoeken: houd op, jongens, aanvaard ik van dien ander niet; ik zei herhaaldelijk, waarom. Maar dat de ééne „jongen" erin toestemt, dat hij met den ander³⁾ vermaand wordt, dat kan irenisch zijn; het kan ook zóór polemisch bedoeld zijn;

e. hoe het dezen keer bedoeld is, dat is psychologie. En dat gopsychologiseer haat ik, want dat is juist het bederf in alle polemiek;

f. z á k e l i k is zoo'n zinnetje in elk geval polemisch; want het suggereert, dat het niet om zaken, doch om Personen gaat, of dat de zaken niet de moeite waard zijn. „Die" polemiek in den vorm van ireniek aanvaard ik niet.

„Niemand kan zeggen, Jezus den Heere te zijn, dan door den Heiligen Geest."
Over deze uit de Statenvertaling bekende woorden (naar 1 Cor. 12:3) schrijft Ds C. Veenhof in „Gerof. Jongelingsblad":
Wat bedoelt Paulus met deze woorden?
In hoofdstuk 12 begint hij te spreken over „geestelijke gaven". Blijkbaar hadden de Korinthiërs daaromtrent eenig licht gevraagd en dat zal Paulus hun nu geven.
Die „geestelijke gaven" waren, zooals het woord reeds uitdrukt, gaven van den Heiligen Geest. En dan wel bijzondere gaven. Alle geloovigen „hebben den Heiligen Geest en Die deelt hun de gaven en

krachten uit, die Jezus Christus voor de zijnen heeft verdiend. Over die gaven, die alle geloovigen ontvangen, spreekt Paulus evenwel nu niet. Hij heeft het oog op zeer bijzondere, lang niet aan alle christenen geschonken gaven, die vooral in den eersten tijd na Christus in de gemeenten werden gevonden. Paulus noemt een heel rijtje op in de eerste verzen van dit hoofdstuk, zoo b.v. „gaven der geneezing"; „werkingen van krachten" (waarschijnlijk het vermogen om allerlei moeite en ellende te doorstaan om Christus' wil); „profetie" (‘ontvangen van openbaringen Gods, welke voor de kerk van die dagen van belang waren, maar geen blijvende beteekenis hadden en daarom niet bewaard zijn); „onderscheiding van geesten" en dan vooral het „spreken in talen" of het „spreken in tongen"¹⁾.

Juist over dat „spreken in tongen" heeft Paulus het hier. Dat was een wonderlijke „gave". 't Gebeure n.l. soms, dat tijdens een vergadering van de gemeente iemand opstond en wonderlijke klanken begon uit te stooten. De gemeente verstond die niet. Het waren klanken en woorden van een vreemde taal, die nergens op de wereld door menschen werd gesproken. Prof. Grosheide denkt, dat het de paradijstaal was. De „tongenspreker" verkeerde onder zijn spreken in heftig beweging toestand. En als hij ophield wist hij zelf niet wát hij had gezegd, wat de inhoud was van zijn woorden. De gemeente luisterde verbaasd toe. Gelukkig had de Heilige Geest aan anderen de gave van de „vertolking der tongen" gegeven, zoodat de gemeente toch te weten kwam, wat de „tongenspreker" had uitgeroepen.

Dat Paulus het in onze verzen over het „spreken in tongen" heeft, blijkt uit vers 3. Hij noemt daar het „door den Geest spreken". Dat kan in dit verband, n.l. na vers 1, alleen verstaan worden van een spreken door een bijzondere drijving en leiding van den Heiligen Geest. Prof. Grosheide verklaart in zijn Commentaar zeer nadrukkelijk, dat hier in geen geval bedoeld is een spreken door den Geest, zooals dat bij alle geloovigen gevonden wordt, want het gaat hier over dingen, die niet op alle geloovigen betrekking hebben, doch slechts op sommige, n.l. op hen, die de hier bedoelde gave bezitten.

Waarschijnlijk beantwoordt Paulus, zooals ik reeds zei, een vraag ontrant dat „spreken in tongen". En we kunnen wel napluizen welke die vraag is geweest. Deze n.l.: is alles wat zoo'n „tongenspreker" uitstoot wel goed, wel Godverheerlijkend? Als zoo'n man heelmaal „buiten zichzelf" is, komen dan niet allerlei, anders heel diep verscholen, zondige gedachten en begeerten naar hoven en zou hij die dan niet in die vreemde taal kunnen uitspreken? Zou hij zelfs Christus niet kunnen lasteren?

Zelf kan zoo'n man dat niet zeggen — hij weet niet wát hij zegt. De gemeente kan het ook niet. Alleen als er een „tongenvertolker" is, zou men het kunnen te weten komen. Anders niet.

Op deze vraag nu geeft Paulus een antwoord. Een antwoord, dat de Korinthiërs beslist moeten weten (vs 1). Paulus herinnert eraan, dat vroeger toen de Korinthiërs nog heidenen waren, hun leven één grote onzekerheid was. Een onzekerheid duizend maát erger dan waarin ze nu blijkens hun vraag verkeerden. Toen wisten ze nooit of ze Godverheerlijkend spraken. Nu eens dezen dan dien leeraar liepen ze na. Nu eens dezen dan dien afgod dienden ze (vs 2). Thans is dat anders geworden. Nu is er een vaste lijn in hun leven gekomen. Nu houden ze zich aan dat ene groote beginsel dat Christus is de Heer. En dat vaste van hun levenslijn komt nu ook uit in het „tongenspreken". Met grooten nadruk verzekert Paulus, dat iemand, die door den Geest Gods geleid, in zoo'n vreemde taal spreekt, geen Gode onwaardige dingen zeggen kan. De Heilige Geest verhindert dat. Nooit zal zó'o'n door den Geest geleide „tongenspreker" kunnen uitroepen, dat Jezus een vervloeking is! Dat is dus een troost voor de bezitters van de gave van het tongen-spreken. Ze behoeven geen zorg te hebben over wat ze in zoo'n ekstatische toestand zeggen. De Heilige Geest maakt, dat het alles rein en Godverheerlijkend is.

Maar de gemeente krijgt nu ook een maatstaf, die voor háár noodig is. 't Zou kunnen gebeuren, dat andere, booze geesten zich van menschen meester maakten en dat „tongenspreken" nabootsten. In dat geval moet de „tongenspreker" goed luisteren of hij in de woorden van den „tongenspreker" Jezus Christus hoort verheerlijken, of hij de uitspraak verneemt, dat Christus de Heer is. Is dat zó'o, dan is de zaak in orde. Want in dat „tongenspreken" kan niemand zeggen, dat Jezus de Heer is, zonder den Heiligen Geest, zonder dat de Heilige Geest dat spreken heeft te voorzichjn geroepen.

En voor de „profeten" geldt hetzelfde natuurlijk. Als een „profeet" in zijn profeteeren belijdt, dat Christus de Heer is, dan blijkt daaruit, dat hij een ware profetie brengt, dat is dus een woord, een boodschap van God.

Terecht concludeert Ds Veenhof, dat deze tekst dus een gansch andere bedoeling heeft dan „vermeerdering" of „aankweeking" van „geloofsverzekerdheid". Inderdaad, de kwestie der geloofs-zekerheid is wél waard, dat men alle „lichte" argumenten ontleemt aan wie ze hanteeren.

Wij voegen er aan toe, dat de periode, waarin wij leven, naar de orde der oeconomie van het verbond thans niet meer te rekenen heeft op zúlke Geestes-werkingen als indertijd te Corinthhe besproken werden. De Geest blijft, maar omdat Hij historisch werkt, houdt Hij den kalender bij, en geeft dus telkens andere werkingen naar de behoeften van elke verbonds-periode apart.

Psalmberijming Ds Gunst.
Wij zien geen kans, zooals een tijdlang gedaan is, alle psalmen, die Ds Gunst berijmd heeft, hier weer door te geven. Toch willen wij op enkele berijmingen de aandacht vestigen. Allereerst komt in aanmerking Psalm 16. Men weet, dat de statenvertaling van dezen psalm zeer onnauwkeurig is. Ds Gunst geeft deze bewerking:
1) Hier wordt gevolgd de vertaling van Prof. Grosheide in de „Korte Verklaring der Heilige Schrift enz" Uitgave: Kok, Kampen.

- Bewaar me, o God, ik schuil alleen bij U; Mijn ziel heeft tot den Heer aldus gesproken: „Mijn Heer zijt Gij, bezat ik alles nu. Wat de aarde biedt, maar 'k was van U verstoken, Hoe arm zou 'k zijn; naar U gaat uit mijn leven En naar de heil'gen hier, die 'k eer zal geven".
  - Veel smarten zullen zijn het treurig lot Van hen, die zich voor and're groden buigen, Hun offers plengen zij een vreemden God, 'k Verzel hen niet, 'k zal tegen hen getuigen; En hoe zij ook hun algoon mogen roemen, Mijn lippen zullen niet hun namen noemen.
  - De Heer is 't deel der kostlijke erfenis, Waarmede Hij zoo ruim mij wou gedenken, 'k Bewonder 't oord, waar 't snoor gevallen is: Hoe lieflijk een omgeving kwam Hij schenken! Geen schooner erfdel kon mij toegewezen Dan door den Heere mij is uitgelezen.
  - Ik zeggen nu den Heere, die met raad Terzij mij stond, ik wil Hem daaglijks prijzen, Hem, die in donk'ren nacht mij niet verlaat, Zoodat dan nog mijn nieren me onderwijzen. Ik stel den Heer bestendig mij voor oogen, Is Hij met mij, geen wank'ling zal Hij doogen.
  - Mijn hart is uitermate in mij verbeugd, Daar zelfs mijn vleesch in zekerheid zal wonen, Mijn ziele juicht van onbegrensde vreugd: Het doodend'lijk zult Gij mij, Heer, niet toonen, Uw gunst'ling zult Ge aan 't graf niet overgeven, Van alle ontbinding blijft Uw heilige ontheven.
  - Gij, Heere, maakt mij 't levenspad bekend, Verzadiging van vreugde wordt gevonden Bij U, wiens aangezicht tot mij zich wendt, Zoodat aan mij, van ied're zonde onthouden, Uw rechterhand eens schenkt de lieflijkheden, Die eeuwig zijn, in 't onvergank'lijk Eden.
- K. S.

BOEKBESPREKING

„Almanak van het Studentencorps Fides Quae rit Intellectum", voor het Jaar 1936. Ph. Zalsman — Kampen.

Evenals „de Wereld-Kroniek" zich onlangs heeft aangediend als goed huisvriend, gezellig, onderhoudend, en een „goeie veertiger", zou zou ook de almanak van F. Q. I. precies hetzelfde kunnen zeggen. Het is een „goeie veertiger", gezellig en onderhoudend.

Na de vermelding van merkwaardige dagen wordt allereerst het officiële nieuws van de Theologische School gegeven, met leuke teekeningen. Vergis ik mij niet, dan heeft F. Q. I. weer een nieuwen teekenaar in den heer L. J. G. gevonden. Leuk is het verslag der Theol. School, dezen keer onder den titel „Capita Selecta" uit de geschiedenis der Theol. School gedurende den cursus 1934/35.

Afzonderlijk wordt vermeld, dat door het curatorium op een verzoek van den Senaat van het Corps, om „de theoretische en praktische mogelijkheid tot doorvoering van het promotierecht aan onze Theol. School" te onderzoeken, geantwoord is, dat het niet gewenscht geacht werd, op dit verzoek in te gaan. De redactie van den Almanak merkt op, dat het feit, dat dit besluit van het curatorium genomen is, „na dat" advies van de hoogleraren gevraagd en bekomen is, veel zegt, wijf het niets zegt.

Daarna komt de rubriek van het Corps zelf. Zorgvuldig worden de gegevens verzameld. Het jaarverslag is zeer lezenswaardig.

Bijzondere vermelding verdient na dit mozaiek het Mozaiek. De redactie heeft gerekend met de beteekenis van 1936 als jaar der herdenking van de doleantie. Nadat door O. W. B. een uitnemend gedacht en persoonlijk sprekend stuk is gegeven over Christus' raad aan de gemeente van Laodicea, volgt een artikel van Prof. Dr S. Greijdanus, dat dezen almanak blijvende waarde geeft. Het handelt over „de beteekenis van de doleantie voor de Theologische School". Prof. Greijdanus gaat zorgvuldig na, hoe na de doleantie en tijdens de vereeniging van 1892 de zaak der Theologische School de aandacht gekregen heeft, toont met de stukken aan, dat het streven, dat aanvankelijk in de Concept-Acte tot uiting kwam, het streven n.l. om de Theol. School te degradeeren tot een aanhangsel van de Theologische Faculteit der V. U., door verwerping van deze Concept-Acte nadrukkelijk en voor altijd is veroordeeld, en dat de eisch tot handhaving van het wetenschappelijk karakter der Theol. School als zelfstandige inrichting nadien uitdrukkelijk gesteld en vastgelegd is. Aangegeven wordt, dat daaruit voortvloeit, met dwingende noodzakelijkheid, dat aan de Theol. School de doorvoering van het onderwijs tot doctorale studiën een noodzakelijkheid is, die men slechts tegenhouden kan, wanneer men óf de getroffen bepalingen niet kent, resp. verkeerd uitlegt, óf zich van haar ontdoen wil, wat niet ondersteld worden mag. Het onderwijs aan de Theol. School moet tenminste geven de geheele theologische vorming. D.w.z.: de vorming door de wetenschappelijke studie der theologie. Over de beteekenis van het candidaats-examen, als middel tot verleenig van een wetenschappelijken graad, wordt ook uitvoerig gesproken, terwijf uit het in '33 terzijde gestelde concept van regeling enkele volzinnen onder de loupe genomen worden, waarvan de schrijver zegt, dat zij „phrase, ondoordachte, ongereformeerde, onlogische, onpraktische phrase" zijn, „innerlijk on-